

Instytut Sadownictwa i Kwiaciarnictwa *im. Szczepana Pieniążka*
ul. Pomologiczna 18, 96-100 Skierniewice
tel.: 46 833 20 21, fax: 46 833 32 28
Dyrektor: prof. dr hab. Danuta M. Goszczyńska
e-mail: Danuta.Goszczynska@insad.pl

OFERTA WDROŻENIOWA

Szczepienie orzecha włoskiego w warunkach szklarniowych

Słowa kluczowe: orzech włoski, rozmnażanie, szczepienie

Najkorzystniejszym sposobem rozmnażania orzecha włoskiego jest szczepienie. Orzechy szczepione rozpoczynają owocowanie znacznie wcześniej niż siewki, a co najważniejsze powtarzają cechy roślin matecznych, dając owoce typowe dla odmiany, jednorodne pod względem kształtu i wielkości. Niestety, mimo tych zalet ponad 90% sprzedawanych w Polsce drzewek orzecha włoskiego nadal pochodzi z siewu. Przyczyn tego należy upatrywać przede wszystkim w łatwości rozmnażania generatywnego, a ponadto w wysokich wymaganiach termicznych orzecha włoskiego w okresie 3-4 tygodni po szczepieniu – wzrost z zrazą z podkładką następuje w temperaturze około 25 °C, co uniemożliwia jego wegetatywne rozmnażanie w warunkach polowych. O tak dużym udziale siewek w materiale szkółkarskim orzecha włoskiego decydują również wysokie koszty jego produkcji metodą Černego, polegającą na szczepieniu podkładek orzecha „w ręku”, wygrzewaniu miejsc szczepienia w termostacie i przetrzymywaniu uzyskanych szczepów w chłodni do momentu posadzenia ich w pole.

By zwiększyć podaż poszukiwanych na polskim rynku szczepionych drzewek orzecha włoskiego, w 2008 roku rozpoczęto w Instytucie Sadownictwa i Kwiaciarnictwa w Skierniewicach badania nad wegetatywnym rozmnażaniem tego gatunku w warunkach szklarniowych. Siewki orzecha włoskiego (*Juglans regia* L.) szczepiono „w ręku” zrazami odmian: Resovia, Serfendorfer, Dodo i Targo. Zaszczepione podkłady od razu sadzano do foliowych pojemników i przenoszono do szklarni, gdzie przetrzymywano je w temperaturze minimum 20 °C przez co najmniej 3 tygodnie. W celu określenia optymalnych warunków szklarniowej produkcji drzewek orzecha włoskiego,

badano wpływ dwóch sposobów i terminów ich rozmnażania oraz dwóch terminów pobierania zrazów na liczbę uzyskanych szczepów i ich wysokość. Będąc w spoczynku podkładki szczepiono dwuoczkowymi zrazami oraz okulizowano jednym oczkiem w marcu (pierwszy termin) i w kwietniu lub w maju (termin drugi). Zrazy do szczepienia ścinano w grudniu i lutym.

Przeprowadzane badania wykazały, że drzewka orzecha włoskiego można produkować w szklarni, przy czym najlepszym sposobem ich pozyskania jest szczepienie siewek w marcu lub na początku kwietnia dwuoczkowymi zrazami ściętymi w grudniu lub lutym. Taki sposób rozmnażania w połączeniu z przynajmniej trzytygodniowym utrzymywaniem szczepów w temperaturze minimum 20 °C pozwala uzyskać przyjęcia w granicach 70-90%. Oznacza to, że zaprezentowaną metodę rozmnażania orzecha włoskiego będzie można wykorzystać na skalę produkcyjną.

Innowacyjność wdrożeniowa – efekty gospodarcze i społeczne

Nowatorstwo przedstawionej w ofercie metody polega na wykorzystaniu do produkcji orzecha włoskiego uprawy pojemnikowej, popularnej w rozmnażaniu roślin ozdobnych, z zachowaniem niezbędnej dla tego gatunku temperatury co najmniej 20 °C przez minimum 3 tygodnie od momentu zaszczepienia podkładek „w rękę”. Zastosowanie tej metody pozwoli wprowadzić do uprawy wartościowe odmiany orzecha włoskiego i w konsekwencji przygotować do sprzedaży duże, wyrównane partie orzechów, poszukiwane zarówno przez zakłady przemysłu spożywczego, jak też odbiorców indywidualnych. Dzięki opracowanej w Instytucie metodzie wzrośnie zainteresowanie uprawą orzecha włoskiego, ponieważ drzewka tego gatunku będą dostępne przez cały sezon wegetacyjny, a pierwsze owoce będzie można z nich zbierać już w 3-4 roku po posadzeniu.

Podmioty, do których skierowana jest oferta wdrożeniowa

Szkółkarze, sadownicy, właściciele działek, ogrodów i sadów przydomowych, zakłady przemysłu spożywczego

Twórcy oferty wdrożeniowej:
Zakład Odmianoznawstwa,
Zasobów Genowych i Szkółkarstwa
Roślin Sadowniczych

Autor:
mgr Grzegorz Hodun
tel. 46 834 52 19
e-mail: ghodun@insad.pl